

Broodcontainers moeten ratten tegengaan

In verschillende grote steden komen reeds geruime tijd meldingen binnen over een toenemend aantal gesignaleerde ratten, ten gevolge van het aanbieden van met name etensresten (brood). Deze etensresten worden in portieken achtergelaten, op straat gegooid of aan de eenden gevoerd. Alles wat de duiven op hun beurt daarvan laten liggen, wordt vervolgens door ratten opgegeten. Is zo'n 'rattenplaag' te voorkomen?

WALHALLA

De RHD (Reinigings- en Havendienst) in Utrecht en de DSB (Dienst Stadsbeheer) in Den Haag hebben de strijd aangeboden met deze overlast door broodcontainers te plaatsen. Het zijn vooral de wijken in de buurt van water met veel bosschages waar etensresten in de openlucht zijn voor bruine ratten (*Rattus norvegicus* Berkenhout). Volgens sommige bewoners is de enige oplossing het snoeien en/of het rooien van de plantsoenen. De ouderwetse 'schillenboer' zou ook een optie zijn. Met broodcontainers wordt nu geprobeerd het voedselaanbod terug te dringen. De oplossing is immers simpel: gooi brood- en etensresten in de gft kliko! De aanpak blijkt niet overal even effectief, want met de plaatsing van de containers ben je er niet. Feit is dat een intensieve voorlichtingscampagne voor draagvlak, en uiteindelijk een mentaliteitsverandering moet zorgen. En de lokdozen in de buurt moeten een wel heel erg aantrekkelijk (en vers!) lokaas bevatten, om in deze omgeving voldoende te worden opgenomen door de bruine ratten.

DE BROODCONTAINER

Het moslimgelofte schrijft voor dat bruikbaar voedsel in de keten moet blijven. Ofschoon ook de container voor groente-, fruit- en tuinafval recycling garandeert, kiezen veel families er toch voor het oude brood in de plantsoenen of de parken achter te laten. Het idee van de broodcontainers is afkomstig uit Den Haag, waar de bakken inmiddels op verscheidene plaatsen in de stad zijn geplaatst. De broodbak is een 240 liter kliko, speciaal bedoeld voor het inzamelen van broodresten. Bij de bak hoort een bord met spelregels in diverse talen en een prullenbak voor het plastic (brood-)zakje. Het idee is opgepakt door de RHD Utrecht die er een uitgebreide 'pilot' van heeft gemaakt.

VOORLICHTING EN COMMUNICATIE

Sinds juni 2001 zijn in Utrecht speciale 'rattenflyers' uitgedeeld op de wijkbureaus, moskeeën en bij woningcorporaties. Vanaf januari 2002 is een speciale 'Rattenkrant' huis-aan-huis verspreid. Een actie die wel veel PR opleverde, maar geen merkbaar effect had op de hoeveelheid achtergelaten etenswaren in de openbare ruimte. Vervolgens is in augustus 2002 op verschillende locaties in Utrecht de pilot gestart met broodcontainers, die tegelijkertijd de aftrap vormde van een lokdozenoffensief door twee woningcorporaties, uitgevoerd door de ongediertebestrijding van de RHD. Daarbij werden 150 extra

rattenlokdozen uitgezet in Kanaleneiland-Noord. Binnen enkele maanden bleek het aanbod overweldigend. Veel brood, maar ook veel blik en kleding. Bewoners waren er nog niet van doordrongen dat alleen het brood in de kliko moest en de verpakking in de gele prullenbak! De veegpost had veel werk aan het opruimen van het afval naast de brood- en prullenbakken en de rattenoverlast bleek hardnekkig.

Aanvankelijk leek het rattenprobleem door de integrale samenwerking oplosbaar, maar inmiddels zijn de meningen verdeeld. In Den Haag wordt gesproken over een succes en breidt het aantal broodcontainers gestaag uit. Elke bak wordt 'geadopteerd' door een buurtcomité, een kinderboederij, een wijkcentrum of een naburige woongemeenschap van gehandicapten. In Utrecht wordt op dit moment de pilot geëvalueerd en is een voortzetting ervan onzeker. Het rattenprobleem beheersbaar krijgen, is moeilijk. Monitoring is belangrijk. Eén gesignaleerde, vermeende rat, is in de ogen van het publiek onmiddellijk een rattenplaag. Daar komt bij: over bruine ratten bestaat veel 'bijgeloof'. Ze zouden agressief zijn en het zouden wandelende haarden van infectie zijn. Ratten zijn niet agressief, maar ze kunnen wel drager zijn van ziektekiemen en als zodanig een bedreiging vormen voor de volksgezondheid (ziekte van Weil, paratyphus e.a.). Ook is bekend dat bruine ratten veeziekten verspreiden (varkenspest, pseudovogelpest, trichinosis, ziekte van Aujeszky, e.a.). Een schonere en open leefomgeving met minder voedselaanbod, zal de overlast van bruine ratten beslist doen afnemen. Een broodcontainer alleen, hoe goed ook als initiatief, kan dat niet bewerkstelligen.

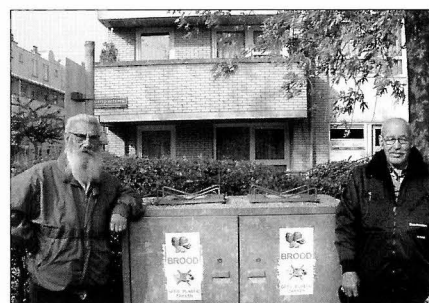

Foto: DSB

Foto: RHD